

Kcynia ^[1]

Wysłane przez admin w ndz., 2016-04-10 22:40

Opis:

Historyczna stolica Pałuk, malowniczo położona na wzgórzu o wysokości 136 m n.p.m., której zabudowania z charakterystycznymi wieżami późnobarokowego kościoła z daleka wybijają się ponad okolicę. W miejscowości mieszka dziś 5 tysięcy osób. Pierwsi osadnicy dotarli na te tereny w IV tysiącleciu przed Chrystusem. Nie znamy dokładnego pochodzenia nazwy Kcyni. Prawdopodobnie wywodzi się ona od staropolskiego słowa „kuca”, oznaczającego drewnianą zabudowę, lub od wyrazu „kwcieć” to znaczy kwitnąć. Jednak, według legendy, miejscowość nazwano od kotwicy, którą wyłowiono w rzeczce Kcynce. Niezależnie od etymologii nazwy w przeszłości ten piastowski gród miał dość duże znaczenie. W 1086 r. książę Władysław I Herman ufundował tu kościół św. Idziego. Miejscowość zyskała na znaczeniu politycznym i gospodarczym w XIII wieku, gdy była świadkiem paktów zawieranych między książętami dzielnicowymi. Wzrost jej roli udokumentował przywilej lokacyjny na prawie niemieckim, wzorowany na Poznaniu i Gnieźnie, a nadany w 1262 r. przez księcia Bolesława Pobożnego. Była to pierwsza lokacja miejska na Pałukach i jedna z pierwszych na terenie obecnego województwa kujawsko-pomorskiego. Kcynia była w późnym średniowieczu względnie okazałym miastem, otoczonym murami obronnymi z zamkiem. Po przyłączeniu Pomorza do Polski jej gospodarcza rola spadła znacząco, niemniej jednak chętnie się tu osadzali kupcy szkoccy i Żydzi. Aż do zaborów była stolicą powiatu kcyńskiego, odpowiadającego dzisiejszym Pałukom. Podobnie jak w całym regionie, toczony w okresie baroku wojny ze Szwecją przyczyniły się do upadku miasta. Ostatecznie, po pierwszym rozbiorze, Kcynia weszła w skład Prus, pozostając w ich granicach aż do 1 stycznia 1919 r.; wyjątek stanowi jedynie okres utworzonego przez Napoleona Księstwa Warszawskiego. W okresie międzywojennym miasto rozwijało się pomyślnie, osiągając w 1939 r. najwyższe w swej historii zaludnienie – 5,5 tysiąca mieszkańców.

Centrum miasta stanowi długi, prostokątny rynek, przy którym znajduje się największy i najważniejszy zabytek Kcyni, którym jest późnobarokowy pokarmelicki zespół klasztorny, wzniesiony po pożarze poprzedniego w 1778, a ukończony przed 1787 r. Karmelici zostali sprowadzeni do Kcyni już w 1612 r. Późnobarokowy, trójnawowy halowy kościół poklasztorny, obecnie Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, posiada bogaty wystrój późnobarokowo-klasycystyczny z elementami wcześniejszymi. Na uwagę zasługuje późnogotycki krucyfiks z naturalnymi włosami i srebrną koroną. Do klasztoru przylegają dawne zabudowania klasztorne, zaadaptowane przez zakład wychowawczy i krużganek odpustowy z kalwarią. Drugim, najstarszym zachowanym zabytkiem miasta jest kościół farny św. Michała, wzniesiony w 1631 r. w stylu późnogotyckim, co mogło mieć na celu podkreślenie dawnego znaczenia i bogatej historii Kcyni. Na jego wyposażenie składają się zachowane podczas II wojny światowej elementy dawnego wystroju świątyni i dawnego kościoła ewangelickiego. Ponadto w mieście zachował się klasycystyczny dworek z pierwszej połowy XIX wieku w otoczeniu niewielkiego parku, tak zwane „wójtostwo”; zabudowa miasta pochodzi głównie z XIX i XX wieku, z wyłączeniem dwóch późnobarokowych domów przy rynku.

Współrzędne geograficzne:

---

adres strony: <https://rejestracja.kujawsko-pomorskie.travel/pl/kcynia>

Odnosińiki

[1] <https://rejestracja.kujawsko-pomorskie.travel/pl/kcynia>